

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 18. desember 2012 kl 15.30 NB tidspunkt!

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Grenseveien 88

Kart I

Sak	Side
124/12 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 20.11.2012	2
125/12 Rapport 21/2012 Tjenester til beboere i samlokaliserte boliger	2
126/12 Rapport 22/2012 Internkontroll i Kollektivtransportproduksjon AS med datterselskaper	3
127/12 Rapport 23/2012 Anskaffelser og internkontroll i Oslo Vognselskap AS.....	5
128/12 Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 12/2010 Økonomisk styring av investeringsprosjekter i Undervisningsbygg Oslo KF	6
129/12 Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 25/2010 Undervisningsbygg Oslo KFs oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår hos private leverandører	7
130/12 Oppfølging av rapport 20/2010 Ti år med Geric.....	9
131/12 Orientering om mislighetsrettede undersøkelser med utgangspunkt i Unibuss'egen granskning.....	10
132/12 Foreløpig innberetning – Mislighetssak i Velferdsetaten	11
133/12 Oppsummering av revisjon av beboerregnskaper for 2011	12
134/12 Kommunerevisjonens undersøkelse om Oslo kommunes oppfølging etter 22. juli.....	13

124/12

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 20.11.2012

Protokollen følger vedlagt.

125/12

Rapport 21/2012 Tjenester til beboere i samlokaliserte boliger

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har i tråd med kontrollutvalgets vedtak 24.01.2012 (sak 8) undersøkt tjenester til beboere i samlokaliserte boliger. Undersøkelsen er begrenset til vedtak om praktisk hjelp og opplæring i hjemmet og er gjennomført i to samlokaliserte boliger i Bydel Stovner. Undersøkelsen hører inn under fokusområdet *myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester*, jf. bystyrets vedtak om *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon* av 13.06.2012 (sak 165).

Kommunerevisjonen har i den foreliggende undersøkelsen sett nærmere på

- om bydelens behandling av søknad om praktisk bistand og opplæring, samt revurdering av slike vedtak la til rette for at beboere i samlokaliserte boliger ble innvilget disse tjenestene etter en individuell vurdering og i samsvar med den enkeltes bistandsbehov
- sentrale elementer ved bydelens leveranse av praktisk bistand og opplæring til beboerne i de to samlokaliserte boligene

Undersøkelsen viser at Bydel Stovner besørget kartlegging av bistandsbehovet i forbindelse med at bruker skulle flytte inn i boligen. Videre tyder undersøkelsen på at både bruker og pårørende i den forbindelse ble involvert ved utformingen av tjenestetilbudet. Når det gjaldt beboere i de to undersøkte boligene viser imidlertid undersøkelsen at det var svakheter både i bydelens rutiner og praksis knyttet til vedtak om praktisk bistand og opplæring og selve tjenesteleveransen. Dette gir risiko for at beboere ikke ble innvilget og ytt praktisk bistand og opplæring til rett tid, i samsvar med sitt bistandsbehov.

Basert på undersøkelsen anbefaler Kommunerevisjonen Bydel Stovner å vurdere kapasitet, rutiner og praksis med sikte på å sikre at beboerne i bydelens samlokaliserte boliger til rett tid blir innvilget og ytt praktisk bistand og opplæring i samsvar med sine bistandsbehov.

Rapporten ble oversendt for uttalelse den 16.11.2012. Bydel Stovner oppgir å ha iverksatt eller vil iverksette tiltak som synes relevante når det gjelder de avdekkede svakhetene. Bydelen påpeker at flere tiltak var startet opp før revisjonen, mens andre tiltak er iverksatt som et resultat av denne. Bydelen berører imidlertid ikke Kommunerevisjonens anbefaling om å vurdere egen kapasitet på dette området.

Byråden for eldre har ingen merknader til rapporten utover bydelens kommentarer.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 21/2012 *Tjenester til beboere i samlokaliserte boliger* viser at Bydel Stovner besørget kartlegging av bistandsbehovet i forbindelse med at brukere skulle flytte inn i samlokaliserte boliger. Videre tyder undersøkelsen på at både bruker og pårørende i den forbindelse ble involvert ved utformingen av tjenestetilbudet.

Utvalget merker seg videre at undersøkelsen viser svakheter i Bydel Stovners rutiner og praksis knyttet til vedtak om praktisk bistand og opplæring og selve tjenesteleveransen til beboere i de to undersøkte boligene. De påviste svakhetene gir risiko for at beboere ikke ble innvilget og ytt praktisk bistand og opplæring til rett tid, i samsvar med sitt bistandsbehov.

Kontrollutvalget påpeker at beboere i samlokaliserte boliger er en sårbar gruppe, og slutter seg til Kommunerevisjonens anbefaling. Bydel Stovner bør vurdere kapasitet, rutiner og praksis med sikte på å sikre at beboerne til rett tid blir innvilget og ytt praktisk bistand og opplæring i samsvar med sine bistandsbehov. Kontrollutvalget forutsetter at byråden følger opp dette.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 21/2012 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 07.12.2012 m/vedlegg

126/12

Rapport 22/2012 Internkontroll i Kollektivtransportproduksjon AS med datterselskaper

Saken gjelder:

Rapport 22/2011 *Internkontroll i Kollektivtransportproduksjon AS med datterselskaper* er resultatet av en utvidet selskapskontroll (forvaltningsrevisjon). Forvaltningsrevisjonen er forankret i bystyrets vedtak av 13.06.2012 (sak 164), *Plan for selskapskontroll 2012 - 2016*. Undersøkelsen ble vedtatt gjennomført av bystyret 16.11.2011 (sak 395) og av kontrollutvalget 13.12.2011 (sak 109).

Høsten 2011 ble det avdekket økonomiske misligheter i Unibuss AS (Unibuss), et heleid datterselskap av Kollektivtransportproduksjon AS. Kollektivtransportproduksjon AS er 100 prosent eid av Oslo kommune.

Kommunerevisjonen har i 2012 vurdert vesentlige sider ved Kollektivtransportproduksjons og datterselskapers internkontroll. Kommunerevisjonen har undersøkt om konsernets styrer har ivarettatt sitt forvaltnings- og tilsynsansvar, og om den daglige ledelsen har sørget for tilfredsstillende internkontroll. Kommunerevisjonen har i den sammenheng vurdert konsernets kontrollmiljø, risikovurderinger, kontrollaktiviteter og informasjon, kommunikasjon og overvåking, med et særskilt fokus på områder med antatt risiko for misligheter.

Undersøkelsen viste at konsernstyret hadde iverksatt flere tiltak for å ivareta sitt tilsynsansvar. Fravær av helhetlige risikovurderinger og mangelfulle styreinstruksjoner og instruks til daglige ledere utgjorde imidlertid vesentlige svakheter ved styrenes ivaretagelse av tilsynsansvaret.

Konsernledelsen hadde jobbet med å styrke internkontrollen på områder med antatt høy risiko. Kommunerevisjonen mener likevel det var betydelige svakheter ved konsernets internkontrollsystem. Fraværet av helhetlige risikovurderinger skapte usikkerhet om konsernets kontrollaktiviteter var egnet til å håndtere viktige risikoer. I tillegg var det vesentlige svakheter knyttet til etterprøvningsbarhet av kontroller, definering av roller og ansvar, og rolledelingen i konsernets økonomisystem. Dette er områder som er viktige for å forhindre feil og misligheter.

Også i Unibuss var det vesentlige svakheter blant annet knyttet til manglende dokumentasjon for innkjøp og varemottak, og manglende konkurranse om oppdrag. Dette er områder med høy iboende mislighetsrisiko.

Kommunerevisjonens rapport ble sendt Kollektivtransportproduksjon AS og byråden for miljø og samferdsel for uttalelse den 09.11.2012. Kollektivtransportproduksjon AS varsler i sin uttalelse at de har iverksatt eller er i ferd med å iverksette mange tiltak som etter Kommunerevisjonens vurdering vil kunne bidra til å styrke konsernets internkontroll. Byrådsavdeling for miljø og samferdsel uttaler at de vil be om at rapportens anbefalinger implementeres, og at avdelingen vil følge opp selskapet gjennom informasjons- og oppfølgingsmøter.

I kontrollutvalgets sak 96/12 ble det redegjort for at det i den nå foreliggende undersøkelsen i liten grad ble sett på Kollektivtransportproduksjons utbyggings- og investeringsprosjekter og på styrenes rolle i datterselskaper uten ansatte. Videre at Kommunerevisjonen ville komme tilbake med en nærmere vurdering av behovet for ytterligere undersøkelser på disse områdene ved fremleggelse av endelig rapport.

Kommunerevisjonen planlegger nå undersøkelsen av om kommunens eierinteresser i Kollektivtransportproduksjon utøves i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring, jf kontrollutvalgets vedtak av 28.08.2012 (sak 87). Kommunerevisjonen anbefaler ikke ytterligere undersøkelser mot konsernet på nåværende tidspunkt, men vil på vanlig måte ha konsernet med i fremtidige risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 22/2012 *Internkontroll i Kollektivtransportproduksjon AS med datterselskaper* viser at både konsernstyret og den daglige ledelsen hadde iverksatt tiltak for å styrke konsernets internkontroll. Det var imidlertid betydelige mangler ved konsernets internkontrollsystem blant annet på områder som var viktige for å forhindre feil og misligheter.

Kontrollutvalget konstaterer at både Kollektivtransportproduksjon og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel varsler tiltak på bakgrunn av rapportens anbefalinger.

Kontrollutvalget vil peke på viktigheten av god internkontroll for å forebygge feil og misligheter, og understreker styrenes ansvar for å påse at selskap er gjenstand for betryggende kontroll.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 22/2012 *Internkontroll i Kollektivtransportproduksjon AS med datterselskaper* til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 06.12.2012 m/vedlegg

127/12

Rapport 23/2012 Anskaffelser og internkontroll i Oslo Vognselskap AS

Saken gjelder:

Rapport 23/2011 *Anskaffelser og internkontroll i Oslo Vognselskap AS* er resultatet av en utvidet selskapskontroll (forvaltningsrevisjon). Forvaltningsrevisjonen ble vedtatt av kontrollutvalget 24.01.2012 (sak 8) jf. også bystyrets vedtak av 13.06.2012 (sak 164) om *Plan for selskapskontroll 2012 - 2016*.

I undersøkelsen har Kommunerevisjonen vurdert om selskapet etterlevde regelverk/retningslinjer og hadde tilstrekkelig internkontroll ved utøvelse opsjon, mottak og kontraktsoppfølging av MX3000 T-banetrokker, og om selskapets styre hadde ivarettatt sitt tilsynsansvar på anskaffelsesområdet. Den totale kontraktsverdien for kjøp av MX3000 T-banetrokker utgjør i overkant av 5 milliarder kroner, opsjonene som Oslo Vognselskap AS har hatt ansvar for, utgjør nesten halvparten av dette.

Undersøkelsen viste at opsjonskontraktene ble inngått i tråd med opprinnelig kontrakt og gjeldende ansvarsforhold. Undersøkelsen viste også at Oslo Vognselskap AS hadde etablert rutiner og definert ansvarsforhold for mottak og kontraktsoppfølging av MX3000 T-banetrokker. Kommunerevisjonens stikkprøver viste at rutinene og ansvarsforholdene ble etterlevd i de undersøkte tilfellene. Kommunerevisjonen påpekte imidlertid at enkelte ansvarsforhold i MX3000 T-banetrokkerprosjektet ikke var tilstrekkelig klart og entydig definert i MX-prosjekthåndboken.

Vognselskapet hadde etablert internkontroll innenfor viktige deler av virksomhetens ansvarsområder. Det var etter Kommunerevisjonens vurdering samtidig noe mangelfull skriftlighet knyttet til enkelte deler av internkontrollen.

Styret hadde utarbeidet styreplaner, vedtatt etisk regelverk og gjennomført egne evalueringer. Styret var videre kjent med selskapets etablerte internkontroll gjennom orientering på styremøter eller særskilt behandling av styresaker. Selskapets oppfølging av at internkontrollen fungerte som forutsatt hadde frem til 2012 i stor grad vært basert på ekstern revisors gjennomgang (halvårlig revisjon, interimrevisjon og årsrevisjon), og dekket av den grunn bare deler av den etablerte internkontrollen.

På bakgrunn av den gjennomførte undersøkelsen fremmet Kommunerevisjonen flere anbefalinger, blant annet at selskapet

- i større grad burde dokumentere behandling av saker og referatføre beslutninger,
- burde etablere et system som sikret at ansatte og innleide medarbeidere ble gjort kjent med vognselskapets etiske regelverk, og at dette ble dokumentert, og
- burde foreta jevnlige gjennomganger av selskapets helhetlige internkontrollsystem.

Kommunerevisjonens rapport ble sendt byråden for kultur og næring og Oslo Vognselskap AS for uttalelse 16.11.2012. Oslo Vognselskap AS gav i sin uttalelse uttrykk for at selskapet ville iverksette tiltak på bakgrunn av rapportens anbefalinger og anga en frist for dette. Alle tiltakene var relevante i forhold til Kommunerevisjonens anbefalinger. Flere av tiltakene var allerede gjennomført.

Byrådsavdeling for kultur og næring hadde merket seg selskapets kommentarer til rapporten, og hadde ingen ytterligere kommentarer.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport 23/2012 *Anskaffelser og internkontroll i Oslo Vognselskap AS* viser at selskapets rutiner og praksis i hovedsak var i tråd med gjeldende regelverk/retningslinjer og anerkjente normer på området. Samtidig viser rapporten at det var behov for forbedring på noen punkter. Kontrollutvalget konstaterer at Oslo Vognselskap AS varsler relevante tiltak på bakgrunn av rapportens anbefalinger, og at flere av disse allerede er iverksatt.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 23/2012 til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.12.2012 m/vedlegg

128/12

Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 12/2010 Økonomisk styring av investeringsprosjekter i Undervisningsbygg Oslo KF

Saken gjelder:

I 2010 gjennomførte Kommunerevisjonen en forvaltningsrevisjon av økonomisk styring av investeringsprosjekter i Undervisningsbygg Oslo KF, jf. rapport 12/2009. I rapporten ble det gjort rede for planlegging og gjennomføring av tre utvalgte investeringsprosjekter. Kontrollutvalget vedtok i møte 28.08.2012 (sak 87) at det skulle gjennomføres en oppfølgingsundersøkelse.

Hovedundersøkelsen viste, etter Kommunerevisjonens oppfatning, at de to største investeringsprosjektene var underlagt tilfredsstillende økonomisk styring. Det tredje investeringsprosjektet, et mindre rehabiliteringsprosjekt, var etter Kommunerevisjonens

oppfatning, ikke underlagt tilstrekkelig god økonomisk styring. Kommunerevisjonen anbefalte foretaket å sikre bedre prosjekteringsgrunnlag og tilbudsbeskrivelse ved inngåelse av kontrakter, oppdatering av prosjektorganisasjonskartene i tråd med status for prosjektene, skriftlige rapporteringer fra innleid byggeleder og forhåndsgodkjenning av endringsmeldinger.

Undervisningsbygg Oslo KF og daværende Byrådsavdeling for finans og næring opplyste i sine tilbakemeldinger på rapporten at de ville iverksette relevante tiltak i tråd med Kommunerevisjonens anbefalinger.

Oppfølgingsundersøkelsen har vært rettet mot Undervisningsbygg Oslo KF og byråden for kultur og næring. Formålet har vært å undersøke om kontrollutvalgets og finanskomiteens vedtak i forbindelse med behandlingen av rapporten er fulgt opp.

Ifølge mottatt dokumentasjon og redegjørelse fra Undervisningsbygg Oslo KF og Byrådsavdeling for kultur og næring er det iverksatt en rekke relevante tiltak etter at hovedundersøkelsen ble gjennomført i første halvår 2010.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 12/2012 *Økonomisk styring av investeringsprosjekter i Undervisningsbygg Oslo KF* viser at Undervisningsbygg Oslo KF har iverksatt relevante tiltak.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 12/2012 til orientering.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 06.12.2012

129/12

Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 25/2010 Undervisningsbygg Oslo KFs oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår hos private leverandører

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 28.08.2012 (sak 87) har Kommunerevisjonen gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 25/2010 *Undervisningsbygg Oslo KFs oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår hos private leverandører*. Undersøkelsen faller inn under fokusområdet anskaffelser i *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016* som bystyret behandlet 13.06.2012 (sak 165).

I hovedundersøkelsen i 2010 undersøkte Kommunerevisjonen hvordan Undervisningsbygg i perioden mars 2008 til juni 2010 sikret at leverandører og underleverandører ikke opererte med dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende tariffavtaler mv. Undersøkelsen viste blant annet at foretaket hadde sørget for at prosessen ved inngåelse av

kontrakt bidro til å hindre sosial dumping, men at det var svakheter ved foretakets skriftlige prosedyrer for kontroll og ved foretakets kontrollpraksis.

Kommunerevisjonen anbefalte i rapport 25/2010 tiltak som sikret at

- maler for tilbudsinnbydelse og kontrakter til enhver tid var oppdatert og ble benyttet i alle prosjekter
- det ble gjennomført løpende og konkret vurdering av behov for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandører og underleverandører i bygge- og anleggsprosjektene
- kontroller ble gjennomført der behov var avdekket

Undervisningsbygg varslet at foretaket ville følge Kommunerevisjonens anbefalinger. Problemstillingen i denne oppfølgingsundersøkelsen har vært om Undervisningsbygg har iverksatt tiltak i tråd med det som ble varslet i rapport 25/2010.

Oppfølgingsundersøkelsen viser at mal for tilbudsinnbydelse var oppdatert i henhold til nye krav. Stikkprøver av kontrakter viste at disse inneholdt klausul om lønns- og arbeidsvilkår.

Undervisningsbygg hadde opprettet en ny skriftlig prosedyre og et skjema for å vurdere behovet for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår. Prosedyren la opp til at vurderingen skal revideres ved behov.

Foretaket framla dokumentasjon som viste at skjemaet var benyttet for minst én leverandør i 15 av 18 prosjekter. I flere tilfeller var skjemaet for første gang fylt ut flere måneder etter at byggingen i prosjektet hadde startet opp. Dette kan bety at skjemaet i disse tilfellene ikke ble brukt slik prosedyren la opp til.

Undervisningsbygg hadde etablert prosedyrer som kunne bidra til å sikre at det ble gjennomført kontroller der det var avdekket behov. Undervisningsbygg hadde sørget for at det ble gjennomført kontroller i de seks prosjektene som Kommunerevisjonen har sett på hvor vurdering av behov tilsa kontroll. I ett tilfelle gikk det to måneder før kontrollen ble gjennomført.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 25/2010 *Undervisningsbygg Oslo KFs oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår hos private leverandører* viser at Undervisningsbygg Oslo KF har iverksatt relevante tiltak etter Kommunerevisjonens rapport 25/2010.

Kontrollutvalget understreker betydningen av at vurderingen av behov for kontroll og gjennomføringen av nødvendige kontroller er tilstrekkelig gode og skjer uten forsinkelser. Utvalget forutsetter at foretaket og byråden for kultur og næring opprettholder fokus på dette.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 25/2010 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 07.12.2012

Oppfølging av rapport 20/2010 Ti år med Gerica**Saken gjelder:**

Kommunerevisjonen har gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 20/2010 *Ti år med Gerica*, jf. vedtak i kontrollutvalget 28.08.2012 (sak 87). Undersøkelsen hører inn under fokusområdet *virksomhetsstyring og investeringskontroll* jf. bystyrets vedtak om plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016 av 13.06.2012 (sak 165).

Gerica er Oslo kommunes fagsystem innen pleie og omsorg, en sektor med om lag 16 000 ansatte som skal bruke Gerica til registrering av opplysninger om pasienter. Systemet benyttes blant annet av alle de femten bydelenes bestillerkontorer og hjemmebaserte tjenester, ved de 29 sykehjemmene driftet av Sykehjemsetaten, samt av flesteparten av de private leverandørene av pleie- og omsorgstjenester.

Forvaltningsrevisjonen i 2010 var rettet mot Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester, Sykehjemsetaten, daværende Helse- og velferdsetaten og bydelene, med dybdeundersøkelser i bydelene Grünerløkka, Vestre Aker og Østensjø. Undersøkelsen omfattet bruk av Gerica i hjemmesykepleien og sykehjemmene, Helse- og velferdsetatens og byrådsavdelingens administrasjon og styring av systemet, samt en kartlegging av hvor mye satsingen på Gerica kostet kommunen i perioden 2002-2008. Undersøkelsen viste at Gerica var etablert som sektorsystem i pleie- og omsorgssektoren og at mye var gjort for å få sektorsystemet på plass og tilpasset kommunens behov. Men utfordringene var i 2010 fremdeles betydelige, særlig knyttet til infrastrukturens kapasitet og omfanget av, og kvaliteten på bruken av sektorsystemet. Kommunerevisjonens vurdering var at det var behov for tiltak hvis sektorsystemet skulle gi den gevinst byrådet forutsatte ved vedtaket om innføring av systemet i 2002. På bakgrunn av Kommunerevisjonens konklusjoner og anbefalinger ble det varslet en rekke tiltak som enten var under innføring, ville bli innført, eller vurdert innført.

Oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 20/2010 *Ti år med Gerica* viser at Sykehjemsetaten og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har iverksatt en del relevante tiltak som kan bidra til at Gerica brukes av de som bør bruke systemet, til å sikre enhetlig bruk av sektorsystemet og til å sikre kommunen tilfredsstillende kunnskap om Gericabruken. Samtidig viser oppfølgingsundersøkelsen, sammen med Kommunerevisjonens rapport 20/2012 *Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2009 Sykehjemsetaten - status etter to års drift*, at det fremdeles gjenstår vesentlige utfordringer på området.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 20/2010 *Ti år med Gerica* viser at Sykehjemsetaten og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har iverksatt en del relevante tiltak som kan bidra til at Gerica brukes av de som bør bruke systemet, til å sikre enhetlig bruk av sektorsystemet og til å gi kommunen tilfredsstillende kunnskap om Gericabruken. Samtidig gjenstår det vesentlige utfordringer på området

Kontrollutvalget tar oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 20/2010 til orientering, og imøteser Kommunerevisjonens oppfølging av infrastrukturkapasiteten knyttet til Gerica i 2013 eller i 2014. I den forbindelse ber utvalget Kommunerevisjonen vurdere om

undersøkelsen også bør omfatte status for innføring og bruk av håndholdte terminaler, den samlede pasientjournalføringen og opplæring i norsk og Gericca.

Saken oversendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.12.2012

131/12

Orientering om mislighetsrettede undersøkelser med utgangspunkt i Unibuss' egen granskning

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 25.09.2012 (sak 97/12) *Oppfølging av Unibuss egen granskning* og vedtok: «Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen igangsette mislighetsrettede undersøkelser i det materialet politiet har stilt til disposisjon».

Politiet hadde stilt til disposisjon bilag fra konkursboet etter en entreprenør som er mistenkt for å være den som har fakturert Unibuss for arbeider på tidligere administrerende direktørs private bolig.

Entreprenøren har levert byggarbeider til Oslo kommune for ca. 138 millioner kroner siden 2002. Kommunerevisjonen har undersøkt bilag i utvalgte prosjekter til Unibuss og til Oslo kommune.

Kommunerevisjonens undersøkelser av entreprenørens leveranser til Unibuss konkluderer med at det er usikkerhet om gyldigheten av kostnader bokført i prosjektene med i overkant av 3 millioner kroner. De viktigste kostnadene hvor det er mistanke om ugyldighet, er leveranser til eiendommen til tidligere administrerende direktør i Unibuss, uttak av varer til privat forbruk fra personer med tilknytning til entreprenøren og arbeider på eiendommer som ikke tilhører Unibuss. Undersøkelsen har ikke avdekket forhold som trekker inn andre med tilknytning til Unibuss, enn de som allerede er kjent som mistenkte.

Kommunerevisjonens undersøkelse av entreprenørens leveranser til Oslo kommune har ikke avdekket misligheter. Kommunerevisjonen har heller ikke funnet noen koblinger mot ansatte i Oslo kommune.

Det understrekes at det er foretatt begrensede undersøkelser. Kommunerevisjonen kan derfor kun konkludere med at disse undersøkelsene ikke har avdekket mislige forhold i de undersøkte prosjektene mellom entreprenøren og Oslo kommune.

Rapporten om forholdet mellom entreprenøren og Unibuss er oversendt politiet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar saken om undersøkelsene om forholdet mellom en entreprenør og henholdsvis Unibuss og Oslo kommune til orientering.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om den rettslige oppfølgingen av saken.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.12.2012

132/12

Foreløpig innberetning – Mislighetssak i Velferdsetaten

Saken gjelder:

Ved en omsorgsbolig i Velferdsetaten er det i en kort periode høsten 2012 konstatert at det er forsvunnet penger fra lommebøkene til ulike beboere for til sammen drøye 900 kroner. Dette kan ha foregått over lengre tid og det samlede beløpet kan være høyere.

Etter avtale med hjelpeverge ble lommepenger, mellom 100 – 500 kroner, hver uke tatt ut fra en låst safe og lagt i beboernes lommebøker. Lommebøkene lå ulåst på de ansattes kontor.

Våren 2012 begynte ledelsen ved boligen å fatte mistanke om at det forsvant penger fra en av beboerne. Mistanken ble styrket på høsten, noe som førte til en grundig registrering av bruk av alle beboernes lommepenger. Flere tilfeller av manko i lommebøkene til ulike beboere ble avdekket.

Flere indikasjoner peker mot én ansatt. Vedkommende er konfrontert med mistanken og innrømmer ikke forholdene.

Forholdene er anmeldt til politiet, og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester er rådført om arbeidsrettslige sanksjoner.

Velferdsetaten opplyser at boligen nå har innført nye rutiner for føring av regnskap og kontroll av lommepenger.

Endelig innberetning vil inneholde detaljer fra saksforholdet og rutinene, informasjon om utfallet av personalsaken og politiets behandling.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 07.12.2012 om mislighetssak i Velferdsetaten til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 07.12.2012

Oppsummering av revisjon av beboerregnskaper for 2011

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen legger med dette fram en orientering om resultatene etter revisjon av beboerregnskaper for 2011. Slike regnskap skal føres for alle beboere som bor i kommunale institusjoner og som ikke er i stand til å disponere sine midler. Bestemmelser om disponering er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven § 6-8 og i *Forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i sykehjem og boform med heldøgns omsorg og pleie* § 2-2. Det vises også til *Instruks for disponering av økonomiske midler tilhørende tjenestemottaker i institusjon og utenfor institusjon samt håndtering av tjenestemottakeres egne midler*.

At beboere ikke er i stand til å disponere sine egne midler, skal dokumenteres av lege. Med utgangspunkt i oversikter over beboere med slikt legevedtak, har Kommunerevisjonen revidert 310 beboerregnskaper ved 22 av Sykehjemsetatens sykehjem. I tillegg er 12 beboerregnskaper ved boliger som er underlagt Velferdsetaten og Bydel Nordstrand revidert. Det er skrevet egne brev og revisjonsberetninger for alle de reviderte sykehjemmene/boligene.

Antall reviderte beboerregnskaper har vist følgende utvikling de senere år:

	2008	2009	2010	2011
Sykehjemsetaten	382	362	346	310
Bydeler og Velferdsetaten (Storbyavdelingen tom. 2011)	36	27	17	12
SUM	418	389	363	322

Ved revisjon av beboerregnskapene har Kommunerevisjonen lagt vekt på kontinuitet og gyldighet i regnskapsføringen med særlig vekt på dokumentasjon av utgiftene. Det er også kontrollert at regelverk er etterlevet. Kontrollene av det enkelte regnskap har bestått i kontroll av at

- inngående saldo i regnskapet 01.01.2011 stemmer med utgående saldo 31.12.2010 (kontinuitet)
- utgående saldo i regnskapet 31.12.2011 stemmer med bankkontoutskrifter
- midler utover $\frac{3}{4}$ G er overført til særskilt bankkonto slik forskriften § 2-6 angir
- trygdemidler er inntektsført
- utgiftsbilag er attestert av to ansatte og vedrører beboeren
- regnskapene er korrekt avsluttet

For ett av de reviderte sykehjemmene var kvaliteten av beboerregnskapene av en slik art at de ikke var mulig å revidere. Sykehjemsetaten har i brev av 20.11.2012 opplyst at beboerne ved dette sykehjemmet ikke har vært på legevedtak i 2011, men at sykehjemmet disponerer bankkontoer for enkelte beboere, og at regnskap derfor skal føres etter gjeldende retningslinjer.

I oppsummeringsbrevet av 13. november 2012 til Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester er det rapportert at det er få mangler ved beboerregnskapene for 2011. Følgende svakheter er tatt opp:

Bankfullmakter

Ved de fleste institusjonene har – i henhold til instruksen – to personer bankfullmakt i fellesskap. Det blir imidlertid mer og mer vanlig å bruke nettbank. Etter det vi har sett er det i hovedsak bare én som har bankfullmakt ved bruk av nettbank. Dette er en generell svakhet som er tatt opp muntlig med regnskapsførerne, men det er ikke nevnt i brevene til det enkelte sykehjem. Å ha bankfullmakt alene er ikke i tråd med instruksen. Det bør også etableres arbeidsdeling slik at den som belaster nettbanken er en annen person enn den som fører beboerregnskapet.

Signaturer på kvitteringer

Ved flere sykehjem er det funnet enkeltstående tilfeller av at det manglet signaturer på kvitteringer, eller det var bare én signatur. Ifølge punkt 2.5.1 i instruksen skal alle bilag signeres av to ansatte. Selv om dette er bedret i forhold til tidligere år, er det fortsatt en svakhet som øker risikoen for feilaktige utgifter.

Manglende signaturer og svakheter med bankfullmakter er forhold som også er kommentert i tidligere undersøkelser om forvaltning av brukeres midler. Slike svakheter medfører økt risiko for uberettiget bruk av klienters midler.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har i brev av 07.12.2012 svart at de i sin styringsdialog med Sykehjemsetaten og Velferdsetaten vil ta opp og drøfte Kommunerevisjonens funn slik de fremkommer i revisjonsberetninger.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens oppsummering av revisjon av beboerregnskapene for 2011 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 07.12.2012 m/vedlegg

134/12

Kommunerevisjonens undersøkelse om Oslo kommunes oppfølging etter 22. juli

Saken gjelder:

Helse- og sosialkomiteen vedtok i møtet 07.11.2012 sak 99 følgende:

Helse- og sosialkomiteen ber kontrollutvalget om å undersøke påstandene som kom frem i Stortingets kontrollkomite 06.11.2012 om at Oslo kommune var en av de verste kommunene når det gjaldt oppfølging av de etterlatte, pårørende og overlevende etter 22. juli 2011.

Under eventuelt i kontrollutvalgets møte 20.11.2012 orienterte Kommunerevisjonen om vedtaket, og om tiltak iverksatt av byråden for helse og sosiale tjenester og undersøkelser iverksatt av Kommunerevisjonen i etterkant av vedtaket.

Kommunerevisjonen foreslo at følgende undersøkes i første omgang:

1. Grunnlaget for de fremsatte påstandene. Hva er det de har reagert på?
2. Hva mener byråden om grunnlaget for de fremsatte påstandene?
3. Hva gjør byråden for å følge opp /undersøke påstandene?

Undersøkelsen av punktene 1-3 rapporteres i januar slik at kontrollutvalget da kan ta stilling til behovet for ytterligere undersøkelser samtidig med at utvalget behandler sak om nye forvaltningsrevisjoner mv. med oppstart i første halvår 2013.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget imøteser tilbakemelding om resultater fra Kommunerevisjonens undersøkelse om kommunens oppfølging av berørte etter 22. juli i utvalgets møte i januar 2013, herunder Kommunerevisjonens vurdering av behovet for ytterligere undersøkelser.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.12.2012

Kontrollutvalgets sekretariat, 10. desember 2012

Reidar Enger
sekretariatsleder